

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2018/36086129769601028

Majetkové cenné papiere ako predmet účtovníctva v SR

Bakalárska práca

2018

Petra Vávrová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Majetkové cenné papiere ako predmet účtovníctva v SR

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci práce: Ing. Zuzana Kubaščíková, PhD.

Bratislava 2018

Petra Vávrová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracovala samostatne a uviedla som v nej všetky použité zdroje.

Dátum:

.....
(vlastnoručný podpis)

ABSTRAKT

VÁVROVÁ, Petra: *Majetkové cenné papiere ako predmet účtovníctva v SR*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Ing. Zuzana Kubaščíková, PhD. Bratislava: FHI EU, 2018, 51 s.

Cieľom našej bakalárskej práce je vymedzenie majetkových cenných papierov ako predmetu účtovníctva v Slovenskej republike. Problematika majetkových cenných papierov je veľmi obsiahla a nie je možné ju celú zhrnúť do jednej bakalárskej práce. Preto sme sa rozhodli napísať aspoň tie základné informácie, ktoré sa tejto problematiky týkajú. Prvú kapitolu sme venovali základnej charakteristike majetkových cenných papierov, uviedli sme tam, že medzi ne zaraďujeme akcie, podielové listy a dočasné listy a bližšie sme charakterizovali akcie. V rámci prvej kapitoly sme si vysvetlili problematiku účtovania, oceňovania a vykazovania majetkových cenných papierov. V druhej kapitole sme si hlavný cieľ práce rozdelili do čiastkových cieľov a stanovili sme si metódy skúmania, ktoré sme použili pri písaní našej bakalárskej práce. V poslednej kapitole sme si ukázali problematiku účtovania a vykazovania majetkových cenných papierov na konkrétnych príkladoch, ktoré sme aplikovali na našu fiktívnu účtovnú jednotku ADÉNIA, a. s. Výsledkom našej bakalárskej práce je priblíženie problematiky účtovania, oceňovania a vykazovania majetkových cenných papierov v nadväznosti na slovenskú platnú právnu úpravu čitateľovi, ktorý sa nevenuje tejto oblasti.

Kľúčové slová: majetkové cenné papiere a podiely, zákon o cenných papieroch, cenné papiere.

ABSTRACT

Vávrová, Petra: *Equity securities as an object of accounting in the Slovak Republic.*

University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Informatics; Department of Accountancy and Auditing. – Ing. Zuzana Kubaščíková, Phd. – Bratislava: FHI EU, 2018, 51 p.

The aim of our bachelor thesis is to define equity securities as a subject of accounting in the Slovak Republic. The issue of equity securities is very extensive and can not be summarized in one bachelor thesis. Therefore, we have decided to write at least the basic information that is relevant to this issue. The first chapter deals with the basic characteristics of equity securities, we have mentioned that we include stocks, shares and temporary bonds among them and we have described the shares more closely. In the first chapter, we explained the issue of accounting, valuation and reporting of equity securities. In the second chapter, we have divided the main purpose of the work into partial goals and set the methods of investigation that we used in writing our bachelor thesis. In the last chapter, we have shown the problem of accounting and reporting for equity securities on specific examples that we applied to our fictitious accounting unit ADÉNIA, and. with. The result of our bachelor thesis is to approach the issue of accounting, valuation and reporting of equity securities in accordance with the valid Slovak legislation to a regular reader who is not interested in this area.

Key words: equity securities and shares, the Securities Act, securities.

Obsah

Úvod	8
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	9
1.1 Majetkové cenné papiere.....	10
1.2 Majetkové cenné papiere ako súčasť krátkodobého finančného majetku a ich účtovanie.....	12
1.3. Majetkové cenné papiere ako súčasť dlhodobého finančného majetku a ich účtovanie.....	15
1.4 Oceňovanie majetkových cenných papierov.....	19
1.5 Vykazovanie majetkových cenných papierov.....	23
2 Cieľ a metodika práce	26
3 Výsledky práce a diskusia	28
3.1 Účtovanie a vykazovanie krátkodobých majetkových cenných papierov vo fiktívnej účtovnej jednotke.....	28
3.2 Účtovanie a vykazovanie dlhodobých majetkových cenných papierov vo fiktívnej účtovnej jednotke.....	35
3.3 Odporúčania pre zmenu legislatívy majetkových cenných papierov.....	46
Záver	49
Zoznam použitej literatúry	51

Úvod

Témou našej bakalárskej práce sú majetkové cenné papiere. Táto problematika je náročná a veľmi obsiahla. Majetkové cenné papiere predstavujú podiel majiteľa cenného papiera na majetku emitenta, pričom dôvodom takéhoto investovania voľných peňažných prostriedkov je ich zhodnotenie, či záujem získať podiel na riadení v inej účtovnej jednotke. História cenných papierov siaha do obdobia vlády kráľa Alexandra Veľkého. Najväčší rozmach však začal až v 19. storočí, no u nás na Slovensku, zaznamenávame najväčší rozmach v súčasnosti.

Cieľom našej bakalárskej práce bolo objasniť čitateľovi problematiku účtovania, oceňovania, vykazovania majetkových cenných papierov v nadväznosti na platnú slovenskú právnu úpravu. Majetkové cenné papiere sú predmetom úpravy rôznych právnych noriem, ktoré sa však neustále menia. Hoci tvoria majetkové cenné papiere samostatnú kapitolu v účtovníctve, táto problematika doposiaľ nebola vypracovaná ako jeden ucelený súbor z pohľadu účtovníctva. Možno aj preto je spracovanie tejto témy o niečo náročnejšie. Pri písaní našej bakalárskej práce sme čerpali informácie napríklad zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, pretože majetkové cenné papiere sú súčasťou majetku účtovnej jednotky a teda sú aj predmetom účtovníctva. Pri oboznamovaní sa s problematikou účtovania majetkových cenných papierov sme nadviazali na ďalšiu právnu normu, ktorá túto oblasť upravuje, konkrétne na opatrenia Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov. Dôležitý zákon, ktorý upravuje túto problematiku je aj zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý napríklad uvádza základnú definíciu pojmu „cenný papier“. Informácie o tejto problematike sme čerpali aj z rôznych odborných kníh a odborných článkov. Po oboznámení sa s teoretickou stránkou majetkových cenných papierov, ktorá zahŕňa oblasť účtovania, oceňovania a vykazovania majetkových cenných papierov v nadväznosti na slovenskú platnú právnu úpravu, sme nadviazali na objasnenie praktickej stránky majetkových cenných papierov. V rámci tejto praktickej časti sme si na príkladoch aplikovaných na našu fiktívnu účtovnú jednotku ADÉNIA, a. s., objasnili oblasť účtovania a vykazovania majetkových cenných papierov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Cenné papiere zaradujeme medzi finančný majetok. Definícií o cenných papieroch je niekoľko, pričom najznámejšia definícia je podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) ktorá znie:

„Cenný papier je peniazmi ocniteľný zápis v zákonom ustanovenej podobe a forme, s ktorým sú spojené práva podľa tohto zákona a práva podľa osobitných zákonov, najmä oprávnenie požadovať určité majetkové plnenie alebo vykonávať určité práva voči zákonom určeným osobám. „¹

Sústavu cenných papierov tvoria majetkové cenné papiere, dlhové cenné papiere a dispozičné cenné papiere. Medzi majetkové cenné papiere zaradujeme akcie, podielové listy a dočasné listy. Obchodovanie s cennými papiermi sa uskutočňuje na finančnom trhu, ktorý je vrcholom všetkých trhov. Finančný trh členíme podľa viacerých hľadísk. Napríklad z hľadiska emisie poznáme primárny a sekundárny trh, zatiaľ čo na primárnom trhu sa obchoduje s novými cennými papiermi, ktoré sú na trhu prvýkrát, na sekundárnom trhu sa obchoduje s už skôr emitovanými cennými papiermi s ktorými sa už obchodovalo, pričom emitenti už za takéto cenné papiere nezískavajú ďalšie peňažné prostriedky.

Majetkové cenné papiere možno získať na peňažnom alebo na kapitálovom trhu. Základný rozdiel medzi týmito dvomi trhmi je v časovom charaktere. Zatiaľ čo cenné papiere na peňažnom trhu majú dobu držby kratšiu ako jeden rok, resp. do 1 roka, tak cenné papiere kapitálového trhu majú dobu držby dlhšiu ako 1 rok.

U nás na Slovensku, zaznamenal kapitálový trh najväčší rozmach po roku 1990 ako produkt kupónovej privatizácie, ktorý pracoval prostredníctvom RM - Systému.² V našich podmienkach sa obchodovanie s majetkovými cennými papiermi uskutočňuje prostredníctvom Burzy cenných papierov, ktorá má sídlo v Bratislave. Keďže obchodovať na burze nemôže len tak hocikto, pretože zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov hovorí: *„Obchodovať na burze môžu len členovia*

---

¹ Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2, ods. 1.

² KALETOVÁ, V. Cenné papiere od A po Z. In: Daňový a účtovný poradca podnikateľa: Poradca podnikateľa. Žilina: 2002, č. 15, s. 145-189. ISSN: 1335-0897.

burzy a Národná banka Slovenska.“³, účtovná jednotka musí poveriť týmto obchodom obchodníka s cennými papiermi.

1.1 Majetkové cenné papiere

Majetkové cenné papiere predstavujú podiel majiteľa cenného papiera na majetku emitenta.⁴ Majetkové cenné papiere sú súčasťou finančného majetku účtovnej jednotky a zaraďujeme sem akcie, podielové listy a dočasné listy. V tom prípade, ak je zámerom účtovnej jednotky dosiahnuť výnos z cenových rozdielov, realizáciou obchodu na verejnom trhu, v rámci jedného roka, tak o takýchto majetkových cenných papieroch účtuje v účtovej triede 2, v účtovej skupine 25, na účte 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie, resp. na účte 257 – ostatné realizovateľné cenné papiere, ak neboli obstarané za účelom obchodovania.

S takýmito cennými papiermi sa obchoduje na sekundárnom trhu.⁵ Ak je jej zámer dlhodobý a jej cieľom je získať podiel na základnom imaní v inej spoločnosti, podieľať sa na riadení inej spoločnosti a získať dividendy, tak v tomto prípade účtuje takéto majetkové cenné papiere v účtovej triede 0, v účtovej skupine 06, na účtoch:

- 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke (ak podiel na hlasovacích právach v inej účtovnej jednotke je viac ako 50%),
- 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou (ak podiel na základnom imaní v inej spoločnosti je minimálne 20% a maximálne 50%),
- 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely (ak podiel na základnom imaní v inej spoločnosti je menej ako 20%).

K týmto spomenutým účtom, je účtovná jednotka povinná tvoriť analytické účty napríklad podľa meny na ktorú cenné papiere či podiely znejú alebo podľa ich emitenta. Na Slovensku je najviac rozšírené investovanie do akcií, ktoré zaujíma väčšinu účtovných jednotiek, preto sa v nasledujúcej časti našej bakalárskej práce budeme venovať len tomuto cennému papieru.

³ Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov, §19.

⁴ ŠLOSÁROVÁ, A. – ŠLOSÁR, R. 2006. Cenné papiere a podiely v účtovníctve. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2006. ISBN 80-8078-125-7.

⁵ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

Akcia

Akcia je cenný papier, ktorej definícia podľa obchodného zákonníka znie:

„Akcia predstavuje práva akcionára ako spoločníka podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti s likvidáciou, ktoré sú spojené s akciou ako s cenným papierom, ak zákon neustanovuje inak.“⁶

Akcia môže byť emitovaná ako listinný cenný papier alebo v podobe zaknihovaného cenného papiera a musí obsahovať základné náležitosti akcie, medzi ktoré zaradujeme: obchodné meno a sídlo spoločnosti, ktorá akcie emitovala; menovitú hodnotu akcie; označenie akcie (napr. či ide o akciu na meno alebo akciu na doručiteľa); počet akcií a celkovú výšku základného imania akciovej spoločnosti ku dňu emitovania akcií; dátum emisie akcií.⁷

Druhy akcií

Podľa podoby poznáme tieto druhy akcií:

- materializované akcie – majú podobu listinného cenného papiera. Akcia je fyzicky vytlačená na papieri, okrem základných náležitostí obsahuje aj kupónový hárok a talón. Kupónový hárok slúži na výplatu dividend po jeho predložení a talón slúži na vyzdvihnutie nového kupónového hárku po jeho vyčerpaní.,
- zaknihované akcie - sú uložené v pamäti počítača. Nemajú teda fyzickú podobu, u nás sú zaknihované v Centrálnom depozitári SR.

Podľa účasti na riadení akciovej spoločnosti:

- kmeňové akcie – nezabezpečujú nám prednostné právo pri vyplácaní dividend. Ak sme majiteľom takýchto akcií, nemáme žiadne zvláštne práva, môžeme sa ale zúčastňovať na valnom zhromaždení spoločnosti. Pomer hlasovacieho práva sa však určuje podľa veľkosti zastúpeného kapitálu. Kmeňové akcie nám nezaručujú vyplatenie dividendy ani podielu na likvidačnom zostatku spoločnosti, máme však nárok na podiel zo zisku spoločnosti. Výška dividendy je stanovená percentom z nominálnej hodnoty akcie. Podiel na likvidačnom zostatku sa nám vypláca, až po vyplatení podielov majiteľom prioritných akcií.,
- prioritné akcie – emisia tohto typu akcií je obmedzená zákonom. V našich podmienkach je to do výšky 50% zo základného imania akciovej spoločnosti. Ak sme majiteľom prioritných akcií, máme prednostné právo pri vyplácaní dividend a taktiež

⁶ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 155, ods. 1.

⁷ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 155, ods. 2.

prednostné právo aj pri vyplácaní podielov na likvidačnom zostatku. Dividendy z takýchto akcií sú pevne stanovené, pričom je potrebné poznamenať, že majitelia prioritných akcií nemajú volebné právo.,

- zamestnanecké akcie – znejú na meno a prevod takýchto akcií je možný len medzi zamestnancami akciovej spoločnosti.

Podľa prevoditeľnosti poznáme tieto druhy akcií:

- akcie na meno – meno majiteľa akcie je priamo uvedené na akcii. Akciová spoločnosť, emitent akcie, vedie zoznam akcionárov takýchto akcií. Tento typ akcie je prevoditeľný rubopisom na iného majiteľa, o prevode akcie však musí vedieť, a tiež aj s tým súhlasiť, emitent akcií. Prevoditeľnosť akcie je obmedzená akciovou spoločnosťou, a preto je obchodovanie s takýmto typom akcií ťažšie.,
- akcie na doručiteľa – môžu mať podobu len ako zaknihovaný cenný papier. Na akcii nie je uvedené meno majiteľa, tento typ akcie je ľahko prevoditeľný a ľahko obchodovateľný a uskutočňuje sa odovzdaním akcie inej osobe.,
- akcie na rad – sú podobný typ ako akcie na meno. Meno majiteľa akcie je uvedené priamo na akcii, prevod akcie sa tiež uskutočňuje rubopisom na meno iného majiteľa ako pri akcii na meno. Rozdiel je však v tom, že o takomto prevode nemusí vedieť, a ani s tým súhlasiť emitent akcií. Emitent nie je ani povinný viesť zoznam majiteľov takýchto akcií, a preto je tento typ akcií aj ľahšie obchodovateľný.

1.2 Majetkové cenné papiere ako súčasť krátkodobého finančného majetku podniku a ich účtovanie

Medzi krátkodobý finančný majetok zaraďujeme také cenné papiere, ktoré obstarávame za účelom obchodovania s nimi a účtujeme o nich v účtovej triede 2, v účtovej skupine 25 – Krátkodobý finančný majetok.

Nákup majetkových cenných papierov účtujeme na strane má dať účtu 259 - Obstaranie krátkodobého finančného majetku.⁸ Nakúpené cenné papiere na tomto účte oceňujeme reálnou hodnotou alebo obstarávacou cenou vrátane všetkých nákladov, ktoré súvisia s ich obstaraním a taktiež aj všetky zníženia ceny o zľavy.⁹ Súvzťažným účtom

⁸ opatrenia Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

⁹ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

k tomuto účtu môže byť napríklad účet 325 – Ostatné záväzky, ktorý použije v prípade, ak sme nákupom cenných papierov poverili obchodníka s cennými papiermi.¹⁰ Ak obstarávame cenné papiere na základe zmluvy s iným subjektom, súvzťažným účtom k účtu 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku, bude účet 379 – Iné záväzky. V prípade, ak sme na obstaranie majetkových cenných papierov poskytli preddavok, súvzťažným účtom k účtu obstarania bude účet 314 – Poskytnuté preddavky.¹¹

Takto obstarané cenné papiere zaradíme do majetku podniku prostredníctvom interného účtovného dokladu na stranu má dať účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie. K tomuto účtu je potrebné viesť analytickú evidenciu, a to podľa jednotlivých druhov cenných papierov, emitentov a meny.¹² Súvzťažným účtom k tomuto účtu bude už pred chvíľou spomínaný účet 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku.

				259 – Obstaranie krátkodobého			
				finančného majetku			
<u>MD</u>	325 – Ostatné záväzky	<u>D</u>	<u>MD</u>			<u>D</u>	
3.	1 500,-	1.	1.	1 500,-	2.	1 500,-	
				251 – Majetkové CP			
				na obchodovanie			
<u>MD</u>	221 – Bankové účty	<u>D</u>	<u>MD</u>			<u>D</u>	
			3.	1 500,-	2.	1 500,-	

Schéma č. 1: Účtovanie obstarania krátkodobých majetkových cenných papierov

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Účtovné prípady: Ako prvé sme zaúčtovali nákup majetkových CP na základe zmluvy s obchodníkom cenných papierov a zaúčtovanie sme vykonali prostredníctvom interného účtovného dokladu. Druhým krokom, ktorý nasledoval, bolo zaradenie nakúpených majetkových CP do majetku spoločnosti. Aj tento účtovný prípad sme vykonali na základe interného účtovného dokladu. Posledným krokom bola úhrada za nakúpené majetkové CP z bankového účtu, pričom tento účtovný prípad sme zaúčtovali na základe výpisu z bankového účtu.

¹⁰ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

¹¹ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

¹² MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

Ak účtovná jednotka vlastní nejaký majetkový cenný papier, má nárok na vyplatenie dividendy. Dividenda je podiel na zisku.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: left;">MD</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">221 – Bankové účty</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">D</td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">2.</td> <td style="padding-right: 5px;">5 000,-</td> <td style="border-right: 1px solid black;"></td> <td></td> </tr> </table>	MD	221 – Bankové účty	D		2.	5 000,-			<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: left;">MD</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">378 – Iné pohľadávky</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">D</td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1.</td> <td style="padding-right: 5px;">5 000,-</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">2.</td> <td style="padding-left: 5px;">5 000,-</td> </tr> </table>	MD	378 – Iné pohľadávky	D		1.	5 000,-	2.	5 000,-
MD	221 – Bankové účty	D															
2.	5 000,-																
MD	378 – Iné pohľadávky	D															
1.	5 000,-	2.	5 000,-														
666 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku																	
MD			D														
		1.	5 000,-														

Schéma č. 2: Účtovanie dividend z krátkodobých majetkových cenných papierov

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Účtovné prípady: Ako prvé sme zaúčtovali vznik nároku na vyplatenie dividend prostredníctvom interného účtovného dokladu. V druhom účtovnom prípade sme zaúčtovali vyplatenie dividendy na bankový účet na základe výpisu z bankového účtu.

Ak obstarávame majetkové cenné papiere s ktorými neobchodujeme na tuzemskej burze, zahraničnej burze či inom verejnom trhu, účtujeme ich na účte 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere. Na tomto účte však účtujeme aj dlhové cenné papiere.¹³

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: left;">MD</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">221 – Bankové účty</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">D</td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">3.</td> <td style="padding-right: 5px;">2 500,-</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1.</td> <td style="padding-left: 5px;">2 000,-</td> </tr> </table>	MD	221 – Bankové účty	D		3.	2 500,-	1.	2 000,-	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku</td> </tr> <tr> <td style="width: 10%; text-align: left;">MD</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">finančného majetku</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">D</td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1.</td> <td style="padding-right: 5px;">2 000,-</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">2.</td> <td style="padding-left: 5px;">2 000,-</td> </tr> </table>	259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku				MD	finančného majetku	D		1.	2 000,-	2.	2 000,-
MD	221 – Bankové účty	D																			
3.	2 500,-	1.	2 000,-																		
259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku																					
MD	finančného majetku	D																			
1.	2 000,-	2.	2 000,-																		
661 – Tržby z predaja CP a podielov																					
MD	257 – Ostatné realizovateľné CP	D	MD																		
2.	2 000,-	4.	2 000,-																		
			3.																		
			2 500,-																		

¹³ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

MD	561 – Predané CP a podiely	D
4.	2 000,-	

Schéma č. 3: Účtovanie predaja ostatných realizovateľných cenných papierov

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Účtovné prípady: V prvom účtovnom prípade sme zaúčtovali obstaranie realizovateľných cenných papierov prostredníctvom výpisu z bankového účtu. V druhom kroku sme ich zaradili do majetku podniku v obstarávacej cene prostredníctvom interného účtovného dokladu. V treťom účtovnom prípade sme zaúčtovali tržbu z predaja ostatných realizovateľných cenných papierov v predajnej cene na základe výpisu z bankového účtu. V poslednom kroku sme zaúčtovali úbytok ostatných realizovateľných cenných papierov v obstarávacej cene prostredníctvom interného účtovného dokladu.

1.3 Majetkové cenné papiere ako súčasť dlhodobého finančného majetku podniku a ich účtovanie

Medzi dlhodobý finančný majetok zaraďujeme majetkové cenné papiere, ktoré spĺňajú dva stanovené znaky. Tým prvým znakom je podiel účasti na vlastnom imaní, ktorý sme nadobudli v inej účtovnej jednotke. Tým, že dlhodobé majetkové cenné papiere nepožadujú vrátenie investovaných peňažných prostriedkov, spĺňajú tak druhé kritérium, prečo ich zaraďujeme medzi dlhodobý majetok. Podstatou tohto kritéria je očakávaný a opakovaný výnos v podobe dividend, v prípade, ak vlastníme akciu, resp. v podobe podielu na zisku, ak vlastníme podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným.¹⁴

Nákup majetkových cenných papierov účtujeme prostredníctvom kalkulačného účtu 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku. Na tomto účte účtujeme všetky náklady súvisiace s obstaraním cenných papierov na strane má dať. Výslednú sumu voláme obstarávacia cena majetkových CP. Ak sme na obstaranie majetkových cenných papierov poskytli preddavok, účtujeme o ňom na účte 053 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok, na strane má dať tohto účtu. Na tomto účte účtujeme poskytnuté

¹⁴ SOUKUPOVÁ, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

preddavky bez ohľadu na to, či ide o krátkodobé alebo dlhodobé preddavky a súvzťažným účtom bude účet 221- Bankové účty.

Takto nakúpené cenné papiere zaradíme do majetku podniku na niektorý účet z účtovej triedy 0, z účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok, a to podľa podielu na základnom imaní v inej účtovnej jednotke. Cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke zaúčtujeme na účte 061 – Podielové cenné papier a podiely v dcérskej účtovnej jednotke. Definícia dcérskej účtovnej jednotky vyplýva zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), ktorá znie: *„Dcérska účtovná jednotka je účtovná jednotka, v ktorej má materská účtovná jednotka rozhodujúci vplyv, a to priamo alebo aj nepriamo, prostredníctvom svojich dcérskych účtovných jednotiek.“*¹⁵

Inou účtovnou jednotkou je teda dcérska účtovná jednotka a my ako jej materská firma, máme v nej podstatný vplyv. Hovoríme teda o cenných papieroch a podieloch, pri ktorých máme viac ako päťdesiatpercentný podiel na hlasovacích právach v inej účtovnej jednotke, čo nám zabezpečuje rozhodujúci vplyv. Cenné papiere a podiely v inej účtovnej jednotke, pri ktorých máme podielovú účasť alebo cenné papiere a podiely so spoločným rozhodujúcim vplyvom, účtujeme o nich na účte 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou. Podielovou účasťou sa rozumie minimálne dvadsaťpercentný a maximálne päťdesiatpercentný podiel na základnom imaní v inej spoločnosti. Ostatné majetkové cenné papiere a podiely, ktoré sme nezaúčtovali na predchádzajúcich účtoch, účtujeme na účte 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely. Podiel na základnom imaní v inej účtovnej jednotke je pri týchto cenných papieroch do 20 %. Pri účtovaní obstarania dlhodobých cenných papierov a podielov na základnom imaní v iných účtovných jednotkách je dôležitý spôsob ich obstarania. Obstaranie majetkových cenných papierov a podielov účtujeme na účte 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku, na strane má dať. Na strane dal môžeme použiť niektorých z nasledujúcich účtov:

- 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov,
- 325 – Ostatné záväzky,
- 379 – Iné záväzky.¹⁶

Zaúčtovanie upísania akcií v akciovej spoločnosti pri jej založení vykonáme prostredníctvom účtovného zápisu na strane má dať účtu 043 – Obstaranie dlhodobého

¹⁵ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 22, ods. 4.

¹⁶ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

finančného majetku, so súvzťažným zápisom na účte 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov. Ak obstarávame realizovateľné cenné papiere a cenné papiere s podielovou účasťou, napríklad nákupom na burze alebo od obchodníka s cennými papiermi, použijeme súvzťažný účet 325 – Ostatné záväzky. Pri obstaraní cenných papierov a podielov na základe zmluvy s inou osobou použijeme súvzťažný účet 379 – Iné záväzky.

MD 221 – Bankové účty		D		367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	
	3.	12 000,-		3.	12 000,-
				1.	12 000,-
061 – Podielové CP a podiely v dcérskej ÚJ 062 – Podielové CP a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou					
		2.	12 000,-		
043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku					
		1.	12 000,-	2.	12 000,-

Schéma č. 4: Účtovanie upísania akcií v akciovej spoločnosti

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Účtovné prípady: V prvom účtovnom prípade sme zaúčtovali upísanie akcií v inej spoločnosti, čím sme nadobudli najmenej 20% podiel na základnom imaní v inej účtovnej jednotke a tento účtovný prípad sme zaúčtovali na základe interného účtovného dokladu. V druhom účtovnom prípade sme zaradili nakúpené akcie do majetku účtovnej jednotky na základe interného účtovného dokladu. V poslednom účtovnom prípade sme zaplatili za upísané akcie z bankového účtu. Zaúčtovanie sme vykonali na základe výpisu z bankového účtu.

Dôvodom prečo obstarávame cenné papiere a podiely je očakávaný výnos z nich v podobe dividend. Takto sa nám zhodnocujú investované peňažné prostriedky. Dividenda je podiel na zisku v spoločnosti, v ktorej vlastníme cenné papiere a podiely.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: right;">MD</td> <td style="width: 70%;">221 – Bankové účty</td> <td style="width: 20%; text-align: left;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">2.</td> <td style="padding-right: 5px;">4 000,-</td> <td></td> </tr> </table>	MD	221 – Bankové účty	D	2.	4 000,-		<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: right;">MD</td> <td style="width: 70%;">378 – Iné pohľadávky</td> <td style="width: 20%; text-align: left;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1.</td> <td style="padding-right: 5px;">4 000,-</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">2.</td> <td style="padding-left: 5px;">4 000,-</td> </tr> </table>	MD	378 – Iné pohľadávky	D	1.	4 000,-	2.	4 000,-
MD	221 – Bankové účty	D												
2.	4 000,-													
MD	378 – Iné pohľadávky	D												
1.	4 000,-	2.	4 000,-											
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 70%; text-align: center;">665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black; padding-bottom: 5px;">MD</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="border-bottom: 1px solid black; padding-bottom: 5px;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1.</td> <td style="padding-right: 5px;">4 000,-</td> <td></td> </tr> </table>					665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku		MD		D	1.	4 000,-			
	665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku													
MD		D												
1.	4 000,-													

Schéma č. 6: Účtovanie dividend z podielových cenných papierov

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Účtovné prípady: Na základe interného účtovného dokladu sme zaúčtovali náš nárok na podiel zo zisku (dividendu). V druhom účtovnom prípade sme zaúčtovali príjem dividend na bankový účet prostredníctvom výpisu z bankového účtu.

V prípade, ak máme vo svojom dlhodobom finančnom majetku zaradené cenné papiere a podiely, ktoré sme sa rozhodli predat', môžeme tak urobiť. V tomto prípade budeme účtovať inkaso peňazí na ľarchu účtu 221 – Bankové účty alebo vznik pohľadávky na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky resp. 315 – Ostatné pohľadávky na základe spôsobu, akým sme sa rozhodli predat' cenné papiere a podiely. Súvzťahným zápisom bude vznik výnosu v prospech účtu 661 – Tržby z predaných cenných papierov a podielov. V neposlednom rade bude potrebné zaúčtovať aj úbytok predaných cenných papierov a podielov pričom na stranu má dať zaúčtujeme vznik nákladu prostredníctvom účtu 561 – Predané cenné papiere a podiely. Na stranu dal zaúčtujeme úbytok konkrétneho účtu majetku na ktorom sme ho účtovali, napr. účtu 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou.

1.4 Oceňovanie majetkových cenných papierov

Majetkové cenné papiere a podiely, ktoré má účtovná jednotka zaradené vo svojom majetku, je nutné oceniť. Na ocenenie cenných papierov a podielov sa používa obstarávacia cena alebo reálna hodnota. Každá z týchto dvoch typov oceňovacích cien má určené presné pravidlá používania a podľa zákona o účtovníctve, majetkové cenné papiere a podiely oceňujeme:

- ku dňu vzniku účtovného prípadu,
- ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
- k inému dňu počas účtovného obdobia, ak to vyžaduje osobitný predpis napr. zákon o cenných papieroch alebo zákon o bankách.¹⁷

Obstarávacia cena – používa sa na ocenenie nadobudnutého cenného papiera a podielu za odplatu.¹⁸ Súčasťou tejto ceny sú aj všetky náklady, ktoré vznikli pri nákupe daných cenných papierov. Môžu to byť napríklad poplatky platené burze alebo provízie, ktoré boli platené sprostredkovateľovi obchodu, resp. maklérovi, ktorého sme poverili nákupom cenných papierov.¹⁹ Súčasťou obstarávacej ceny môžu byť aj odmeny platené právnikom, poradcom, odborným firmám za ich právne a poradenské služby a odmeny za znalecké posudky a audity. Do obstarávacej ceny však nezahrňujeme vzniknuté kurzové rozdiely pri úhrade za cenné papiere v cudzej mene, úroky z úverov, ktoré si účtovná jednotka zobrala na nákup cenných papierov. Do obstarávacej ceny nezahrňujeme ani náklady, ktoré vznikli v súvislosti s držbou cenných papierov.²⁰

Všetky náklady, ktoré nám vznikli v súvislosti s nákupom majetkových cenných papierov, tvoria ich obstarávaciu cenu a účtujeme ich na strane má dať účtu 043 – Obstaranie dlhodobých cenných papierov a podielov, v prípade dlhodobých cenných papierov a podielov. V prípade krátkodobých cenných papierov a podielov, účtujeme všetky zložky súvisiace s ich obstaraním na strane má dať účtu 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku. Podľa zákona o účtovníctve oceňujeme obstarávacou cenou:

---

¹⁷ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 24, ods. 1.

¹⁸ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

¹⁹ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

²⁰ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

„podieľy na základnom imaní obchodných spoločností, deriváty a cenné papiere okrem cenných papierov a podielov na základnom imaní obchodných spoločností, ktoré nemajú podobu cenného papiera a derivátu, ktoré sa oceňujú reálnou hodnotou.“²¹

Reálna hodnota – je trhovú cenu, posudok znalca alebo cena zistená pomocou modelu, ktorý zúžitkováva poznatky z operácií alebo z kotácií na aktívnom či inom ako aktívnom trhu.²²

Trhovú cenu môžeme definovať ako:

- konečnú cenu stanovenú burzou ku dňu ocenenia za podmienky, že trh s daným majetkom, ktorý burza usporadúva, je aktívny trh,
- najväčšie ocenenie ponuky. Ak toto ocenenie nie je dostatočné, trhovú cenu môže byť medián cien ponúk ku dňu ocenenia na inom aktívnom trhu.

Ocenenie majetkových cenných papierov pomocou kvalifikovaného odhadu je možné použiť, ak trhovú ocenenie nezodpovedá reálnej hodnote, alebo nie je známe. Kvalifikovaný odhad je súčet všetkých ďalších možných nárastov a poklesov pri využití najviac používanej úrokovej miery, pre obdobný nástroj emitenta, s obdobným ocenením, alebo pri použití úrokovej miery, ktorá nominálnu hodnotu tohto nástroja znižuje o úrokovú zrážku tohto nástroja za hodnotu, za ktorú by sa tento nástroj predal.²³ Ocenenie podľa osobitného predpisu sa používa v krajných prípadoch a to vtedy, ak trhovú cenu, kvalifikovaný odhad alebo posudok znalca nie je možné použiť.

Podľa §25 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve oceňujeme reálnou hodnotou ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu tieto cenné papiere:

- *„cenné papiere určené na obchodovanie,*
- *cenne papiere v majetku fondu, ak osobitný predpis neustanovuje inak,*
- *cenné papiere určené na predaj u obchodníka s cennými papiermi, v platobnej inštitúcii, v inštitúcii elektronických peňazí, ktorí nepostupujú podľa § 17a ods. 3, a v pobočke zahraničnej finančnej inštitúcie okrem pobočky zahraničnej správcovskej spoločnosti,*
- *podieľy na základnom imaní obchodných spoločností, ktoré nemajú podobu cenných papierov a sú v majetku fondu.“²⁴*

²¹ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 24, ods. 1.

²² MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: Iura Edition, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

²³ ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

²⁴ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25, ods. 1, písm. e).

Pri predaji cenných papierov a podielov použijeme na ocenenie ich úbytku cenu, za ktorú boli majetkové cenné papiere obstarané.²⁵ Môže to byť buď obstarávacía cena alebo reálna hodnota. Ide o prvotné ocenenie cenných papierov. V prípade, ak máme cenné papiere od jedného emitenta, môžeme na ocenenie úbytku cenných papierov použiť cenu zistenú pomocou váženého aritmetického priemeru alebo metódou FIFO. Metóda FIFO spočíva v tom, že na ohodnotenie úbytku cenných papierov použijeme ako prvú hodnotu, ktorá bola použitá na ocenenie prírastku cenných papierov.

Podľa § 27 ods. 1, písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je potrebné preceniť cenné papiere na reálnu hodnotu okrem:

- „cenných papierov, ktoré účtovná jednotka emitovala,
- podielov na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, ak má účtovná jednotka v nich podielovú účasť alebo je jej materskou firmou. Výnimkou je majetková účasť v realitnej spoločnosti podľa osobitného predpisu,
- podielov na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, ktoré nie sú vo forme cenného papiera a sú získané do majetku špeciálneho podielového fondu iných investícií podľa osobitného predpisu.“²⁶

Na ocenenie akcií a podielov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktoré účtujeme na účte 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, resp. na účte 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom, môžeme použiť cenu, ktorú sme použili pri ich prvotnom ocenení.²⁷ Ak je táto cena vyššia ako budúce ekonomické úžitky z tohto cenného papiera či podielu, musíme vytvoriť opravnú položku. Zaúčtovanie tejto opravnej položky vykonáme na strane má dať účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku, so súvzťažným zápisom na strane dať účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku. Takýto účtovný prípad vplýva aj na výsledok hospodárenia. Znížiť alebo úplne zrušiť opravnú položku môžeme len vtedy, ak sa predpokladané ekonomické úžitky z tohto cenného papiera či podielu zvýšia.

Ak oceňujeme cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke resp. cenné papiere a podiely s podstatným vplyvom použitím metódy vlastného imania, je potrebné

---

²⁵ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

²⁶ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 27, ods. 1, písm. a).

²⁷ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

porovnať ich prvotné ocenenie s hodnotou, ktorá zodpovedá rozsahu účasti na vlastnom imaní v spoločnosti, v ktorej máme podiel na základnom imaní.²⁸ Po tomto porovnaní je potrebné upraviť ocenenie akcií a podielov na hodnotu, ktorá reálne zodpovedá miere účasti na vlastnom imaní v dcérskej účtovnej jednotke a v účtovnej jednotke s podstatným vplyvom. Môže nastať situácia, keď podiel na vlastnom imaní bude buď záporný alebo nulový a v tomto prípade oceníme podiel nulou.²⁹ Ak nastane zvýšenie ocenenia majetkových cenných papierov a podielov, tak toto zvýšenie sa zaúčtuje na strane má dať analytického účtu daného majetku, t.j. na účte 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, resp. 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou a zároveň na strane dať účtu 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov. V prípade nastania zníženia ocenenia majetkových cenných papierov a podielov, vykonáme opačný zápis na týchto účtoch. Tieto účtovné prípady pôsobia na výšku vlastného imania, nie na výsledok hospodárenia.

Opravnú položku tvoríme v tom prípade, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z týchto cenných papierov a podielov sú nižšie ako je hodnota stanovená metódou vlastného imania.³⁰ Zaúčtovanie opravnej položky vykonáme prostredníctvom zápisu na strane má dať účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku a následným zápisom na strane dať účtu 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov resp. na účte 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku. Znížiť alebo úplne zrušiť opravnú položku môžeme len vtedy, ak sa predpokladané ekonomické úžitky z tohto cenného papiera či podielu zvýšia.

Účtovná jednotka má právo zvoliť si jednu z týchto dvoch oceňovacích metód. Ak si však zvolí metódu vlastného imania, nemôže ju prestať používať na oceňovanie takýchto cenných papierov a podielov. Je potrebné však poukázať na to, že ocenenie reálnou hodnotou nie je možné pri oceňovaní majetkových cenných papierov v dcérskej účtovnej jednotke a majetkových cenných papierov s podstatným vplyvom.³¹

Majetkové cenné papiere, ktoré účtovná jednotka obstarala za účelom obchodovania s nimi resp. zaúčtované na účte 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie, oceňujeme reálnou hodnotou. Za reálnu hodnotu sa považuje kvalifikovaný

---

²⁸ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

²⁹ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

³⁰ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

³¹ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

odhad alebo trhová cena.³² Kvalifikovaným odhadom oceujeme cenné papiere a podiely v tom prípade, ak nie je mozne spoahljivo určiť trhovú cenu. Môže vsak nasta aj taká situácia, ke nebude mozne stanovišť reálnu hodnotu a v tomto prípade bude predstavova ocenenie ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu zaroven ocenenie reálnou hodnotou. Ak nastane znizenie hodnoty takehoto typu cenného papiera, je potrebné túto situaciu zachyti aj v účtovníctve. Zaúčtovanie by sme vykonali pomocou účtovného zápisu na stranu má da účtu 564 – Náklady na precenenie cenných papierov, so suvztaznym zápisom na stranu další účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie. Ak vsak ale nastane zvysenie hodnoty takehoto typu cenného papiera, zaúčtovanie by sme vykonali pomocou zápisu na stranu má da účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie, so suvztaznym zápisom na výnosovom účte na strane další účtu 664 - Výnosy z precenenia cenných papierov.

Majetkové cenné papiere, ktoré účtujeme na účte 063 – Realizovatelne cenné papiere a podiely (ak podiel na základom iman v inej účtovnej jednotke je mení ako 20%) a na účte 257 – Ostatné realizovatelne cenné papiere sa oceuj reálnou hodnotou.³³ Ak nastane znizenie reálnej hodnoty, účtovným prípadom bude tvorba opravnej položky k takymto typom cenných papierov uctovana na strane další účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku resp. účtu 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku so suvztaznym zápisom na strane má da účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných polozok k finančnému majetku v kombinácii s účtom 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov. Znizi alebo úplne zrui opravnú položku možeme len vtedy, ak sa reálna hodnota tohto cenného papiera i podielu zvyi.

1.5 Vykazovanie majetkových cenných papierov

Pri zostavovan účtovnej zavierky za dané účtovné obdobie je potrebné dba na to, aby sme správne vykázali všetky zložky majetku a záväzkov, nákladov a výnosov. Najznámejšia a najpoužívanejšia definícia pojmu účtovná zavierka je definovana zákonom o účtovníctve a znie nasledovne:

---

³² ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SUVAHA, 2007, roč. 15, . 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

³³ Soukupová, B. a kol. 2008.: účtovníctvo vo finannom riaden. Bratislava: SUVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

„Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú (ďalej len „používatelia“).“³⁴

Účtovná závierka je aj zdrojom informácií o tom, ako manažéri hospodária s finančnými zdrojmi účtovnej jednotky, ktorá im ich zverila.³⁵ Účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva v Slovenskej republike sa skladá zo všeobecných náležitostí a jej súčastí, t.j. súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky. Vykazovanie majetkových cenných papierov podľa slovenskej právnej úpravy bude vyzerat' nasledovne.

V prípade, ak sme mikro účtovná jednotka, dlhodobé majetkové cenné papiere vykazujeme v súvahe Úč MÚJ 1 – 01 na riadku č. 10 za bežné účtovné obdobie i za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v ocenení netto. Na tomto riadku sa vykazujú dlhodobé majetkové cenné papiere účtované na účtoch účtovej triedy 0, účtovej skupiny 06 a na účte 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, resp. na účte 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou, resp. na účte 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely, znížené o sumu účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku. Krátkodobé majetkové cenné papiere vykazujeme v súvahe Úč MÚJ 1 – 01 na riadku č. 23 za bežné účtovné obdobie i za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v ocenení netto. Ide o cenné papiere účtované na účtoch účtovej triedy 2, účtovej skupiny 25 a na účte 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie, resp. na účte 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere, znížené o sumu účtu 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku. Majetkové cenné papiere sú našimi aktívami, a preto ich vykazujeme v Súvahe na strane aktív. Všetky náklady a výnosy, ktoré sú s nimi spojené, vykazujeme v ďalšej časti účtovnej závierky ktorou je výkaz ziskov a strát Úč MÚJ 2 – 01. Výnosy plynúce z majetkových cenných papierov vykazujeme v rámci výnosov z finančnej činnosti (riadky 21 – 26). Všetky náklady, ktoré súvisia s majetkovými cennými papiermi vykazujeme v rámci nákladov na finančnú činnosť (riadky 28 – 33). V poslednej súčasti účtovnej závierky ktorou sú poznámky, uvádzame údaje o použitých účtovných zásadách a metódach a ďalších informácií v súvislosti s majetkovými cennými papiermi. Všetky tieto skutočnosti dopĺňajú informácie uvedené v predchádzajúcich častiach účtovnej závierky, t. j. v súvahe a vo výkaze ziskov a strát.³⁶

³⁴ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 17, ods. 1.

³⁵ Soukupová, B. a kol. 2008.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o., 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.

³⁶ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 18, ods. 5.

V prípade, ak sme malá alebo veľká účtovná jednotka, dlhodobé majetkové cenné papiere vykazujeme v súvahe Úč POD 1 – 01 na riadku č. 22 až 24 za bežné účtovné obdobie v ocenení brutto a netto a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v ocenení netto. Údaje na vyplnenie stĺpca v ocenení brutto čerpáme z účtov účtovej triedy 0, účtovej skupiny 06 a z účtu 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, resp. z účtu 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou, resp. z účtu 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely. Do riadku korekcia sa zapisuje suma účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku. Riadok netto tak obsahuje sumu majetkových cenných papierov poníženú o opravné položky. Krátkodobé majetkové cenné papiere vykazujeme v súvahe Úč POD 1 – 1 na riadku č. 67 a 68 za bežné účtovné obdobie v ocenení brutto a netto a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v ocenení netto. Údaje na vyplnenie stĺpca v ocenení brutto čerpáme z účtov účtovej triedy 2, účtovej skupiny 25 a z účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie, resp. z účtu 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere. Do riadku korekcia zapisujeme hodnotu účtu 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku. Riadok netto tak predstavuje čistú hodnotu majetkových cenných papierov. Všetky náklady a výnosy, ktoré sú spojené s majetkovými cennými papiermi vykazujeme v ďalšej časti účtovnej závierky ktorou je výkaz ziskov a strát Úč POD 2 – 01. Výnosy spojené s majetkovými cennými papiermi vykazujeme na riadkoch č. 30 – 44. Náklady, ktoré súvisia s majetkovými cennými papiermi vykazujeme v rámci nákladov na finančnú činnosť, t. j. na riadkoch č. 46 – 54. Podobne ako v prípade zostavovania účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky je potrebné uviesť v poznámkach malej a veľkej účtovnej jednotky všetky skutočnosti, ktoré dopĺňajú informácie uvedené v súvahe a vo výkaze ziskov a strát.

2 Cieľ a metodika práce

Naším hlavným cieľom v tejto bakalárskej práci bolo priblížiť čitateľovi problematiku účtovania, oceňovania a vykazovania majetkových cenných papierov v nadväznosti na platnú slovenskú právnu úpravu z teoretického i praktického pohľadu. Snažili sme sa vysvetliť ich podstatu a hlavný dôvod, prečo je v momentálnej dobe populárne investovanie do majetkových cenných papierov v dnešnej spoločnosti. Pri objasňovaní tejto problematiky sme si stanovili čiastkové ciele.

Na začiatok sme si uviedli základnú definíciu majetkových cenných papierov. V rámci tohto čiastkového cieľa bolo potrebné uviesť, aké druhy majetkových cenných papierov poznáme a podrobnejšie opísať jeden vybraný druh tohto cenného papiera, konkrétne akcie, ktorý u nás na Slovensku, zaznamenáva v momentálnej dobe najväčší rozmach a v súvislosti s ním bolo nevyhnutné uviesť všetky náležitosti, ktoré musí tento cenný papier obsahovať a ďalšie dôležité informácie, ktoré sa akcií týkajú. V ďalšom čiastkovom ciele sme si už bližšie priblížili problematiku účtovania majetkových cenných papierov v podmienkach Slovenskej republiky. Postup účtovania majetkových cenných papierov stanovujú opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov. Bolo potrebné uviesť, akým spôsobom účtujeme obstaranie, zaradenie a predaj majetkových cenných papierov a taktiež aj vyplatenie nášho nároku na dividendy. V rámci tohto cieľa môžeme spomenúť aj ďalšie čiastkové ciele, ktoré naň nadväzujú. Ide o oceňovanie majetkových cenných papierov, ktoré upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Pri následnom oceňovaní, ktoré robíme napríklad ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, môžu vzniknúť nezrovnalosti medzi následným ocenením a prvotným ocenením majetkových cenných papierov, ktoré je nevyhnutné zachytiť aj v účtovníctve. Ide o účtovanie opravných položiek. Ako ďalší čiastkový cieľ sme si zvolili spôsob vykazovania majetkových cenných papierov. Je potrebné poznať legislatívu vykazovania v podmienkach Slovenskej republiky, ktorá to upravuje.

Objektom skúmania v našej bakalárskej práci sú majetkové cenné papiere ako predmet účtovníctva v Slovenskej Republike. Je potrebné poznamenať, že nie každá účtovná jednotka sa zaoberá touto problematikou, pretože nie každá účtovná jednotka eviduje vo svojom majetku cenné papiere.

Jednou metódou, ktorú sme použili pri písaní tejto práce, je metóda analýzy. Snažili sme sa analyzovať majetkové cenné papiere a vysvetliť ich podstatu. Ďalšou použitou metódou bola aj metóda poznania. Je nevyhnutné mať naštudované teoretické poznatky tejto problematiky. My sme ich nadobudli preštudovaním odbornej literatúry a zákonov, ktoré upravujú problematiku majetkových cenných papierov. Bolo však nevyhnutné, vybrať len to najpodstatnejšie z celej študijnej literatúry, všetkých právnych noriem a opatrení. Pri výbere najdôležitejších informácií ohľadom problematiky majetkových cenných papierov sme použili metódu selekcie.

3 Výsledky práce a diskusia

V tejto kapitole sme si vysvetlili spôsob, akým by sme zaúčtovali účtovné prípady súvisiace s obstaraním a predajom majetkových cenných papierov a taktiež sme nezabudli uviesť aj spôsob, akým by sme zaúčtovali nárok na dividendu z majetkových cenných papierov a jej príjem na bankový účet. Bolo však nevyhnutné spomenúť, i zníženie hodnoty majetkových cenných papierov a spôsob zaúčtovania tohto zníženia k poslednému dňu účtovného obdobia, resp. k dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. V neposlednom rade sme uviedli príklady vykazovania majetkových cenných papierov v súvahe a tiež príklady vykazovania výnosov a nákladov, ktoré súvisia s týmito cennými papiermi vo výkaze ziskov a strát v závislosti od typu účtovnej jednotky. Všetky tieto účtovné prípady sme aplikovali na našu fiktívnu účtovnú jednotku ADÉNIA, a. s.

Dôvodov pre obstaranie majetkových cenných papierov je viacero. Jedným z nich je záujem obchodovania s nimi a v tomto prípade hovoríme o majetkových cenných papieroch zaradených v krátkodobom finančnom majetku. Ďalším dôvodom ich obstarania môže byť dlhodobé uloženie voľných peňažných prostriedkov za účelom ich zhodnotenia formou dividend. V tomto prípade hovoríme o majetkových cenných papieroch zaradených do dlhodobého finančného majetku s dobou držby dlhšou ako jeden rok.

Nárok na dividendu nám však vzniká, aj pri vlastníctve majetkových cenných papierov, ktorých hodnota prudko rastie a sú súčasťou krátkodobého finančného majetku. Ďalším dôvodom, prečo sme obstarali majetkové cenné papiere, bol náš záujem podieľať sa na riadení v inej účtovnej jednotke. V nasledujúcej časti našej práce sme si bližšie popísali spôsob, akým účtujeme účtovné prípady v súvislosti s majetkovými cennými papiermi v našej fiktívnej účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s., ktorá sa zaoberá pestovaním a predajom exotickej flóry v tuzemsku. Okrem tejto činnosti sa zaoberá aj nákupom a predajom majetkových cenných papierov na obchodovanie. Taktiež vo svojom majetku vlastní aj dlhodobé majetkové cenné papiere, z ktorých jej plynú dividendy.

3.1 Účtovanie a vykazovanie krátkodobých majetkových cenných papierov vo fiktívnej účtovnej jednotke

Naša fiktívna účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. obstarala a predala majetkové cenné papiere na obchodovanie, prijala dividendy z vlastníctva akcií na svoj bankový účet. Ku

dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka jej vznikli rozdiely medzi ocenením majetkových cenných papierov na obchodovanie v účtovníctve a ich reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Na nasledujúcich príkladoch si ukážeme, ako účtovná jednotka zachytila tieto účtovné prípady vo svojom účtovníctve na analytických účtoch majetku, pričom sumy uvádzame v celých eurách.

Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako fiktívna účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovala účtovné prípady súvisiace s nákupom majetkových cenných papierov na obchodovanie bez poskytnutého preddavku.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. obstarala majetkové cenné papiere na obchodovanie. Počet akcií, ktoré účtovná jednotka obstarala bol 60 ks v hodnote 700,- €/ks. Obstaraním cenných papierov poverila makléra, ktorému vyplatila prostredníctvom bankového účtu províziu za ich obstaranie. Účtovná jednotka zaradila majetkové cenné papiere do majetku spoločnosti a vykonala úhradu za ich nákup prostredníctvom bankového účtu.

Tabuľka č. 1: Zaúčtovanie obstarania krátkodobých cenných papierov bez poskytnutého preddavku na obstaranie

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Obstaranie 60 ks akcií v hodnote 700,- €/ks (60*700=42 000,- €).	42 000,- €	259	325
VBÚ	Provízia maklérovi.	1 000,- €	259	221
IÚD	Zaradenie akcií do majetku spoločnosti.	43 000,- €	251.001	259
VBÚ	Úhrada za nakúpené akcie z bankového účtu.	42 000,- €	325	221

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a.s. poskytla z bankového účtu preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup krátkodobých cenných papierov. Na ďalšom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala poskytnutie tohto preddavku a vrátenie tohto preddavku obchodníkom z dôvodu nesplnenia jeho záväzku.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup majetkových cenných papierov na obchodovanie prostredníctvom bankového účtu. Nastala však situácia, keď obchodník s cennými papiermi si nesplnil svoj záväzok, neobstaral účtovnej jednotke majetkové cenné papiere. Preddavok, ktorý mu účtovná jednotka poskytla, jej vrátil na bankový účet.

Tabuľka č. 2: Zaúčtovanie poskytnutého preddavku obchodníkovi s cennými papiermi a vrátenie preddavku obchodníkom z dôvodu nesplnenia jeho záväzku

Doklad	Text	Suma	MD	D
VBÚ	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup akcií.	10 000,- €	314	221
VBÚ	Obchodník vrátil preddavok na nákup akcií.	10 000,- €	221	314

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a.s. poskytla z bankového účtu preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup krátkodobých cenných papierov. Výška poskytnutého preddavku však bola vyššia ako hodnota nakúpených cenných papierov. Na príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala tieto účtovné prípady.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup majetkových cenných papierov na obchodovanie prostredníctvom bankového účtu. Počet obstaraných akcií bol 32 ks v hodnote 300,- €/ks. Účtovná jednotka zúčtovala poskytnutý preddavok obchodníkovi po splnení jeho záväzku. Poskytnutý preddavok na nákup cenných papierov na obchodovanie bol však vyšší ako hodnota obstaraných akcií, obchodník s cennými papiermi vrátil časť preddavku na bankový účet účtovnej jednotky. Účtovná jednotka zaradila majetkové cenné papiere na obchodovanie do majetku spoločnosti.

Tabuľka č. 3: Zaúčtovanie obstarania majetkových cenných papierov na obchodovanie s poskytnutým preddavkom obchodníkovi s cennými papiermi a vrátenie časti preddavku obchodníkom

Doklad	Text	Suma	MD	D
VBÚ	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi.	13 000,- €	314	221
IÚD	Obstaranie 32 ks akcií v hodnote 300,- €/ks (32*300=9 600,- €).	9 600,- €	259	325
IÚD	Zúčtovanie poskytnutého preddavku	9 600,- €	325	314
VBÚ	Vrátenie časti poskytnutého preddavku obchodníkom s cennými papiermi.	3 400,- €	221	314
IÚD	Zaradenie akcií do majetku spoločnosti.	9 600,- €	251.001	259

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a.s. poskytla z pokladne preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup majetkových cenných papierov na obchodovanie. Výška poskytnutého preddavku bola totožná s hodnotou nakúpených cenných papierov. Na príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala tieto účtovné prípady.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup majetkových cenných papierov na obchodovanie úhradou z pokladne. Počet obstaraných akcií bol 12 ks v hodnote 400,- €/ks. Účtovná jednotka zúčtovala poskytnutý preddavok obchodníkovi po splnení jeho záväzku a zaradila majetkové cenné papiere na obchodovanie do majetku spoločnosti.

Tabuľka č. 4: Zaúčtovanie obstarania majetkových cenných papierov na obchodovanie s poskytnutým preddavkom obchodníkovi s cennými papiermi úhradou z pokladne

Doklad	Text	Suma	MD	D
VPD	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi.	4 800,- €	314	211
IÚD	Obstaranie 12 ks akcií v hodnote 400,- €/ks (12*400=4 800,- €).	4 800,- €	259	325
IÚD	Zúčtovanie poskytnutého preddavku	4 800,- €	325	314
IÚD	Zaradenie akcií do majetku spoločnosti.	4 800,- €	251.001	259

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla predat' všetky majetkové cenné papiere na obchodovanie obstarané v predchádzajúcom príklade. Predaj týchto cenných papierov uskutočnila prostredníctvom burzy, ktorej musela účtovná jednotka zaplatiť poplatok. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala účtovné prípady súvisiace s predajom majetkových cenných papierov na obchodovanie.

Príklad: Vychádzajúc z predchádzajúceho príkladu, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla predat' 100% majetkových cenných papierov na obchodovanie v predajnej cene 550,- €/ks. Predaj akcií bol uskutočnený prostredníctvom burzy, na základe tejto skutočnosti vznikol účtovnej jednotke záväzok voči burze, ktorý bol uhradený prostredníctvom bankového účtu. Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zinkasovala na svoj bankový účet sumu za predané akcie od odberateľa.

Tabuľka č. 5: Zaúčtovanie predaja všetkých majetkových cenných papierov na obchodovanie

Doklad	Text	Suma	MD	D
Zmluva	Predaj majetkových cenných papierov na obchodovanie prostredníctvom burzy (12*550=6 600,- €).	6 600,- €	315	661
IÚD	Poplatok burze.	1 000,- €	568	325
IÚD	Zaúčtovanie úbytku všetkých majetkových cenných papierov na obchodovanie (12*400=4 800,- €).	4 800,- €	561	251.001
VBÚ	Zaplatenie poplatku burze.	1 000,- €	325	221
VBÚ	Inkaso pohľadávky za predané cenné papiere na bankový účet.	6 600,- €	221	315

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že reálna hodnota majetkových cenných papierov na obchodovanie sa znížila a túto situáciu bolo potrebné zachytiť aj v účtovníctve, čo si ukážeme v nasledujúcom príklade.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. má k 31.12.2017 vo svojom krátkodobom finančnom majetku cenné papiere na obchodovanie v počte 55 ks, ocenené 150,- €/ks, teda v celkovej hodnote 8 250,- €. Zistila však, že reálna hodnota týchto akcií k 31.12.2017 je 145,- €/ks. Zistený rozdiel je potrebné zachytiť aj v účtovníctve, a keďže je reálna hodnota akcií nižšia ako ich ocenenie v účtovníctve, účtovnej jednotke vnikol náklad z precenenia v sume $(150 - 145) * 55 = 275,-$ €. O túto sumu sa zníži aj ocenenie majetkových cenných papierov na obchodovanie.

Tabuľka č. 6: Zaúčtovanie zníženia reálnej hodnoty k 31.12.2017

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Zmena ocenenia majetkových cenných papierov na obchodovanie k 31.12.2017 v sume $(150 - 145) * 55 = 275,-$ €.	275,- €	564	251.001
IÚD	Prevod konečného zostatku k 31.12.2017.	7 975,- €	702	251.001

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že reálna hodnota majetkových cenných papierov na obchodovanie je vyššia ako je ich ocenenie v účtovníctve a túto situáciu bolo potrebné zachytiť aj v účtovníctve, čo si ukážeme v nasledujúcom príklade.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. má k 31.12.2017 vo svojom krátkodobom finančnom majetku cenné papiere na obchodovanie v počte 55 ks, ocenené 150,- €/ks, teda v celkovej hodnote 8 250,- €. Zistila však, že reálna hodnota týchto akcií k 31.12.2017 je 185,- €/ks. Zistený rozdiel je potrebné zachytiť aj v účtovníctve, a keďže je reálna hodnota akcií vyššia ako ich ocenenie v účtovníctve, účtovnej jednotke vznikol výnos z precenenia v sume $(185 - 150) \cdot 55 = 1\,925,-$ €. O túto sumu sa zvýši aj ocenenie majetkových cenných papierov na obchodovanie.

Tabuľka č. 7: Zaúčtovanie zvýšenia reálnej hodnoty k 31.12.2017

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Zmena ocenenia majetkových cenných papierov na obchodovanie k 31.12.2017 v sume $(185 - 150) \cdot 55 = 1\,925,-$ €.	1 925,- €	251.001	664
IÚD	Prevod konečného zostatku k 31.12.2017.	10 175,- €	702	251.001

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovala dividendu z krátkodobých cenných papierov. Dividendu zinkasovala na svoj bankový účet.

Príklad: Účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s. vznikol nárok na dividendu z krátkodobých majetkových cenných papierov v sume 1 528,- €. Dividendu zinkasovala na svoj bankový účet.

Tabuľka č. 8: Zaúčtovanie dividendy z krátkodobých majetkových cenných papierov

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Nárok na dividendu.	1 528,- €	378	666
VBÚ	Inkaso dividendy na bankový účet.	1 528,- €	221	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zostavuje účtovnú závierku za rok 2017. Na nasledujúcich príkladoch si ukážeme, ako by účtovná jednotka vykázala majetkové cenné papiere, ktoré má vo svojom majetku a taktiež si ukážeme ako by vykázala výnosy a náklady, ktoré jej vznikli v súvislosti s týmito cennými papiermi, v závislosti od typu účtovnej jednotky. V tom prípade, ak by naša fiktívna účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. bola mikro účtovná jednotka a vo svojom majetku by k 31.12.2017 mala majetkové cenné papiere na obchodovanie v hodnote 15 300,- €, pričom za bezprostredne predchádzajúce

obdobie by nemala cenné papiere, tak majetkové cenné papiere na obchodovanie by k 31.12.2017 vykázala v súvahe Úč MÚJ 1 – 01 na riadku č. 23 v sume 15 300,- € a vyzeralo by to nasledovne.

Obrázok č.1: Vykazovanie majetkových cenných papierov na obchodovanie v mikro účtovnej jednotke

Súvaha (Úč MÚJ 1 - 01)				
Ozna- čenie	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	Netto bežné účtovné obdobie	Netto bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
(a)	(b)	(c)	(1)	(2)
B.IV.	Finančný majetok r. 22 + r. 23	21	15300	
B.IV.1.	Peniaze a účty v bankách (211, 213, 21X, 221A, 22XA, +/- 261)	22		
2.	Ostatné finančné účty (251, 252, 253, 256, 257, 25X, 259, 314A) - /291,29X/	23	15300	

Zdroj: Vlastné spracovanie pomocou formuláru na stránka www.financnasprava.sk

Ak by účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. bola mikro účtovná jednotka a v účtovnom období r. 2017 by predala majetkové cenné papiere na obchodovanie, pričom by jej vznikol výnos 2 030,- €, tak vo výkaze ziskov a strát Úč MÚJ 2 – 01, by k 31.12.2017 tento výnos vykázala na riadku č. 21 v sume 2 030,- €. Zároveň by na riadku č. 28 vykázala úbytok predaných majetkových cenných papierov na obchodovanie ako náklad v sume 1 010,- €, čo by vyzeralo nasledovne.

Obrázok č.2: Vykazovanie výnosu z predaja majetkových cenných papierov na obchodovanie v mikro účtovnej jednotke

Výkaz ziskov a strát (Úč MÚJ 2 - 01)				
Ozna- čenie	Text	Číslo riadku	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
(a)	(b)	(c)	(3)	(4)
*	Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet (r. 21 až r. 26)	20	2030	
VII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	21	2030	
VIII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku (665)	22		
IX.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (665)	23		

Zdroj: Vlastné spracovanie pomocou formuláru na stránka www.financnasprava.sk

Obrázok č.3: Vykazovanie nákladu z predaja majetkových cenných papierov na obchodovanie v mikro účtovnej jednotke

Výkaz ziskov a strát (Úč MÚJ 2 - 01)				
Ozna- čenie (a)	Text (b)	Číslo riadku (c)	Bežné účtovné obdobie (3)	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie (4)
*	Náklady na finančnú činnosť spolu súčet (r. 28 až r. 33)	27	1010	
J.	Predané cenné papiere a podiely (561)	28	1010	
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (565)	29		

Zdroj: Vlastné spracovanie pomocou formuláru na stránka www.financnasprava.sk

Na predchádzajúcich príkladoch sme si ukázali, ako naša fiktívna účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zachytila vo svojom účtovníctve účtovné prípady týkajúce sa obstarania, zaradenia, predaja a vyradenia krátkodobých majetkových cenných papierov. Ukázali sme si, ako zaúčtovala svoj nárok na dividendu a jej príjem na bankový účet. V rámci tohto sme sa dozvedeli, že účtovná jednotka používa na zaúčtovanie majetkových cenných papierov analytické účty podľa emitenta. Ďalej sme si na príkladoch ukázali, ako by naša fiktívna účtovná jednotka vykázala majetkové cenné papiere na obchodovanie v súvahe a v prípade predaja týchto cenných papierov ako by vo výkaze ziskov a strát vykázala výnosy z predaja cenných papierov a náklady v dôsledku úbytku predaných cenných papierov, v prípade mikro účtovnej jednotky.

3.2 Účtovanie a vykazovanie dlhodobých majetkových cenných papierov vo fiktívnej účtovnej jednotke

Podobne ako pri krátkodobých majetkových cenných papieroch, si v nasledujúcej časti práce ukážeme, ako by vyzeralo účtovanie obstarania, zaradenia a predaja dlhodobých majetkových cenných papierov, vyplatenia dividend z týchto cenných papierov a zmeny ocenenia cenných papierov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a taktiež aj vykazovanie týchto skutočností na príkladoch v našej fiktívnej účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s.

Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zachytila vo svojom účtovníctve účtovné prípady, ktoré sa týkali upísania akcií v inej

spoločnosti. Upísaním akcií v spoločnosti SOCOT, a. s. získala naša fiktívna účtovná jednotka 100 % podiel na základnom imaní spoločnosti.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla získať 100% podiel na základnom imaní spoločnosti SOCOT, a. s. Počet akcií, ktoré tvorili základné imanie spoločnosti SOCOT, a. s. bol 10 000 ks, v hodnote 200,- €/ks. Úhradu za upísané akcie vykonala účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. prostredníctvom jej bankového účtu. Po splatení upísaných akcií, účtovná jednotka zaradila akcie do svojho majetku.

Tabuľka č. 9: Upísanie akcií v inej spoločnosti

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Upísanie akcií spoločnosti SOCOT, a. s., získanie 100 % podielu na jej základom imaní (10 000*200=2 000 000,- €).	2 000 000,- €	043	367
VBÚ	Úhrada za upísané akcie.	2 000 000,- €	367	221
IÚD	Zaradenie upísaných akcií do majetku (10 000*200=2 000 000,-).	2 000 000,- €	061.001	043

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla získať 30% podiel na základnom imaní v spoločnosti OBESA, a. s. So získaním tohto podielu jej pomohol maklér, ktorému účtovná jednotka vyplatila odmenu za jeho služby.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla získať podielovú účasť na základnom imaní spoločnosti OBESA, a. s. Nakúpila obchodný podiel v spoločnosti OBESA, a. s., čím získala podiel na jej základom imaní vo výške 30%. Počet akcií, ktoré tvorili podiel účtovnej jednotky na základnom imaní spoločnosti OBESA, a. s. bol 100 ks, v hodnote 120,- €/ks. Účtovnej jednotke pomohol s nákupom akcií maklér, ktorého odmena činila 600,- €. Úhradu za obchodný podiel a odmenu maklérovi vykonala účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. prostredníctvom jej bankového účtu a zaradila akcie do svojho majetku.

Tabuľka č. 10: Získanie obchodného podielu v inej spoločnosti

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Nákup obchodného podielu v spoločnosti OBESA, a. s., získanie 30 % podielu na jej základom imaní (100*120=12 000,- €).	12 000,- €	043	325
IÚD	Odmena maklérovi za jeho služby.	600,- €	043	325
VBÚ	Úhrada odmeny makléra z bankového účtu.	600,- €	325	221

VBÚ	Úhrada za obchodný podiel v spoločnosti OBESA, a. s.	12 000,- €	325	221
IÚD	Zaradenie obchodného podielu do majetku spoločnosti ADÉNIA, a. s.	12 600,- €	062.001	043

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na nasledujúcom príklade si ukážeme ako účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovala nákup akcií, čím získala 12% podiel na základnom imaní spoločnosti RUNA, a. s. Úhradu za nakúpené akcie vykonala prostredníctvom bankového účtu.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. nakúpila 80 ks akcií v hodnote 110,- €/ks v spoločnosti RUNA, a. s., čím získala 12% podiel na základnom imaní spoločnosti. Úhradu za nakúpené akcie vykonala účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. prostredníctvom jej bankového účtu. Po splatení nakúpených akcií, účtovná jednotka zaradila akcie do svojho majetku.

Tabuľka č. 11: Získanie 12% podielu na základom imaní v inej spoločnosti

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Nákup akcií spoločnosti RUNA, a. s., získanie 12% podielu na jej základom imaní (80*110=8 800,- €).	8 800,- €	043	325
VBÚ	Úhrada za nakúpené akcie z bankového účtu.	8 800,- €	325	221
IÚD	Zaradenie nakúpených akcií do majetku (80*110=8 800,- €).	8 800,- €	063.001	043

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka sa rozhodla obstarat' dlhodobé majetkové cenné papiere a týmto obchodom poverila obchodníka s cennými papiermi, ktorému poskytla preddavok. Obchodník však svoj záväzok nesplnil, účtovná jednotka túto situáciu zachytila vo svojom účtovníctve nasledovne.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup dlhodobých majetkových cenných papierov prostredníctvom bankového účtu. Nastala však situácia, keď obchodník s cennými papiermi si nesplnil svoj záväzok, neobstaral účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s. majetkové cenné papiere. Preddavok, ktorý mu účtovná jednotka poskytla, jej vrátil na bankový účet.

Tabuľka č. 12: Zaúčtovanie poskytnutého preddavku obchodníkovi s cennými papiermi a vrátenie preddavku obchodníkom z dôvodu nesplnenia jeho záväzku

Doklad	Text	Suma	MD	D
VBÚ	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup akcií.	20 000,- €	053	221
VBÚ	Obchodník vrátil preddavok na nákup akcií.	20 000,- €	221	053

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a.s. poskytla z bankového účtu preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup dlhodobých majetkových cenných papierov – akcií, výška poskytnutého preddavku bola však vyššia ako hodnota nakúpených akcií. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala tieto účtovné prípady.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup dlhodobých majetkových cenných papierov prostredníctvom bankového účtu. Počet obstaraných akcií bol 50 ks v hodnote 300,- €/ks, čím účtovná jednotka získala 30% podiel na základnom imaní v spoločnosti OBESA, a. s.. Účtovná jednotka zúčtovala poskytnutý preddavok obchodníkovi po splnení jeho záväzku. Poskytnutý preddavok na nákup cenných papierov bol však vyšší ako hodnota obstaraných akcií, obchodník s cennými papiermi vrátil časť preddavku na bankový účet účtovnej jednotky ADÉNIA, a. s.. Účtovná jednotka zaradila nakúpené akcie do majetku spoločnosti.

Tabuľka č. 13: Zaúčtovanie obstarania dlhodobých majetkových cenných papierov na obchodovanie s poskytnutým preddavkom obchodníkovi s cennými papiermi a vrátenie časti preddavku obchodníkom

Doklad	Text	Suma	MD	D
VBÚ	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi.	17 000,- €	053	221
IÚD	Obstaranie 50 ks akcií v hodnote 300,- €/ks (50*300=15 000,- €).	15 000,- €	043	325
IÚD	Zúčtovanie poskytnutého preddavku	15 000,- €	325	053
VBÚ	Vrátenie časti poskytnutého preddavku obchodníkom s cennými papiermi.	2 000,- €	221	053
IÚD	Zaradenie akcií spoločnosti OBESA, a. s. do majetku spoločnosti ADÉNIA, a. s.	15 000,- €	062.001	043

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a.s. poskytla z pokladne preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup dlhodobých majetkových cenných papierov - akcií. Výška poskytnutého preddavku bola totožná s hodnotou nakúpených akcií. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zaúčtovala tieto účtovné prípady.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. poskytla preddavok obchodníkovi s cennými papiermi na nákup dlhodobých majetkových cenných papierov úhradou z pokladne v sume 4 000,- €. Počet obstaraných akcií bol 4 ks v hodnote 1 000,- €/ks., čím získala účtovná jednotka 12% podiel na základnom imaní v spoločnosti RUNA, a. s. Účtovná jednotka zúčtovala poskytnutý preddavok obchodníkovi po splnení jeho záväzku a zaradila dlhodobé majetkové cenné papiere do majetku spoločnosti.

Tabuľka č. 14: Zaúčtovanie obstarania dlhodobých majetkových cenných papierov s poskytnutým preddavkom obchodníkovi s cennými papiermi úhradou z pokladne

Doklad	Text	Suma	MD	D
VPD	Poskytnutý preddavok obchodníkovi s cennými papiermi.	4 000,- €	053	211
IÚD	Obstaranie 4 ks akcií v hodnote 1 000,- €/ks (4*1 000=4 000,- €).	4 000,- €	043	325
IÚD	Zúčtovanie poskytnutého preddavku.	4 000,- €	325	053
IÚD	Zaradenie akcií spoločnosti RUNA, a. s. do majetku spoločnosti ADÉNIA, a. s.	4 000,- €	063.001	043

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. vlastní 30% podiel na základnom imaní v spoločnosti OBESA, a. s., rozhodla sa však predať 2/3 tohto obchodného podielu, čím jej klesol podiel na základnom imaní tejto spoločnosti na 10%, a tak musela účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. vo svojom účtovníctve preúčtovať svoj podiel na iný analytický účet, čo si ukážeme na nasledujúcom príklade.

Príklad: Spoločnosť ADÉNIA, a. s. sa rozhodla predať 2/3 obchodného podielu v spoločnosti OBESA, a. s., v ktorej vlastní obchodný podiel vo výške 15 000,- € (15 ks akcií v hodnote 1 000,- €/ks), čo predstavuje 30% podiel na jej základom imaní. Predajná cena 1 ks akcie bola 1 200,- €/ks. S predajom obchodného podielu jej pomohol maklér, ktorého odmena činila 800,- €. Účtovná jednotka uhradila túto odmenu z pokladne, následne zaúčtovala úbytok predaných akcií v obstarávacej cene. Keďže účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. predala 2/3 obchodného podielu v spoločnosti OBESA, a. s., jej podiel na tejto spoločnosti je už len 10%, preto musí účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovať preradenie podielu cenných papierov účtovaných na účte 062.001 – Podielové cenné

papiere v OBESA, a. s., na účet 063.002 – Realizovateľné cenné papiere v OBESA, a. s. Účtovná jednotka zinkasovala na svoj bankový účet peniaze za predaný obchodný podiel v spoločnosti OBESA, a. s.

Tabuľka č. 15: Zaúčtovanie predaja 2/3 obchodného podielu v spoločnosti OBESA, a. s.

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Predaj 2/3 obchodného podielu v spoločnosti OBESA, a. s. (10*1 200= 12 000,- €).	12 000,- €	378	661
IÚD	Poplatok maklérovi.	800,- €	568	379
VPD	Zaplatenie poplatku maklérovi v hotovosti.	800,- €	379	211
IÚD	Zaúčtovanie úbytku 2/3 predaných akcií v obstarávacej cene (10*1 000=10 000,-).	10 000,- €	561	062.001
IÚD	Preradenie podielu.	5 000,- €	063.002	062.001
VBÚ	Inkaso za predaný obchodný podiel.	12 000,- €	221	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. vlastní dlhodobé majetkové cenné papiere – akcie v spoločnosti RUNA, a. s. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka prijala na svoj bankový účet dividendy z týchto akcií.

Príklad: Účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s. vznikol nárok na dividendu od spoločnosti RUNA, a. s. v sume 400,- €. Dividendu zinkasovala na svoj bankový účet.

Tabuľka č. 16: Zaúčtovanie dividendy z dlhodobých majetkových cenných papierov

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Nárok na dividendu.	400,- €	378	665
VBÚ	Inkaso dividendy na bankový účet.	400,- €	221	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že predpokladané budúce ekonomické úžitky z akcií sú nižšie ako je ich ocenenie v účtovníctve. Preto musela účtovná jednotka zaúčtovať zmenu tohto ocenenia, ktorú si ukážeme na nasledujúcom príklade, táto zmena vplýva aj na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. má k 31.12.2016 zaúčtované na účte 061.001 – Podielové cenné papiere v ROVA, a. s., akcie v celkovej hodnote 13 000,- €. Zistila však, že predpokladané budúce ekonomické úžitky z akcií k 31.12.2017 sú 11 500,- €. Zistený rozdiel je potrebné zachytiť aj v účtovníctve, a keďže sú predpokladané budúce ekonomické úžitky z akcií nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve, účtovná jednotka zaúčtuje tento rozdiel ako opravnú položku vo výške 13 000 – 11 500=1 500,- €.

Tabuľka č. 17: Zaúčtovanie opravnej položky k účtu 061.001

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Zaúčtovanie opravnej položky k účtu 061.001 – Podielové cenné papiere v ROVA, a. s.	1 500,- €	565	096.001

Zdroj: Vlastné spracovanie

V nasledujúcom účtovnom období sa predpokladané budúce ekonomické úžitky z akcií, ku ktorým účtovná jednotka vytvorila v predchádzajúcom účtovnom období opravnú položku, zvýšili. Na nasledujúcom príklade si ukážeme zaúčtovanie tohto účtovného prípadu v našej fiktívnej účtovnej jednotke.

Príklad: V súvislosti s predchádzajúcim príkladom, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že k 31.12.2017 sa predpokladané budúce ekonomické úžitky z akcií zvýšili a predstavujú 12 300,- €. Účtovná jednotka zaúčtuje zvýšenie predpokladaných budúcich ekonomických úžitkov ako zníženie opravnej položky k účtu 061.001 – Podielové cenné papiere v ROVA, a. s. vytvorenej v predchádzajúcom účtovnom období v sume 12 300 - 11 500=800,- €.

Tabuľka č. 18: Zaúčtovanie zníženia opravnej položky k účtu 061.001 v nasledujúcom účtovnom období

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Zaúčtovanie zníženia opravnej položky k účtu 061.001 – Podielové cenné papiere v ROVA, a. s.	800,- €	096.001	565

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že reálna hodnota akcií, ku ktorým vytvorila v predchádzajúcom účtovnom období opravnú položku, sa zvýšila a je dokonca vyššia ako ocenenie týchto akcií v účtovníctve. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka zachytila tieto účtovné prípady v účtovníctve.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zistila, že k 31.12.2017 sa reálna hodnota akcií účtovaných na účte 063.003 – Realizovateľné cenné papiere v DURA, a. s., zvýšila na 14 000,- €. Účtovná jednotka k nim vytvorila v predchádzajúcom účtovnom období opravnú položku v sume 500,- €. Na začiatku účtovného obdobia 2017, účtovná jednotka zaúčtovala začiatkový stav k účtu 063.003 – Realizovateľné cenné papiere v DURA, a. s. v sume 12 000,- € a začiatkový stav k účtu 096.003 – Opravné položky k akciám DURA, a. s. v sume 500,- €. Keďže reálna hodnota akcií na účte 063.003 – Realizovateľné cenné

papiere v DURA, a. s. k 31.12.2017 bola vyššia ako ich ocenenie v účtovníctve, účtovná jednotka zaúčtuje tento rozdiel ako zvýšenie ocenenia akcií v sume 14 000 - 12 000=2 000,- € a zároveň zruší opravnú položku účtovanú na účte 096.003 – Opravné položky k akciám DURA, a. s. k týmto akciám.

Tabuľka č. 19: Zaúčtovanie zníženia opravnej položky k účtu 063.003 – Realizovateľné cenné papiere v DURA, a. s. v nasledujúcom účtovnom období

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Začiatkový stav účtu 063.003 – Realizovateľné cenné papiere v DURA, a. s.	12 000,- €	063.003	701
IÚD	Začiatkový stav účtu 096.003 – Opravné položky k akciám DURA, a. s.	500,- €	701	096.003
IÚD	Zvýšenie reálnej hodnoty k účtu - zrušenie opravnej položky.	500,- €	096.003	565
IÚD	Zvýšenie reálnej hodnoty - zvýšenie ocenenia akcií.	2 000,- €	063.003	414

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. rozhodla oceniť akcie, ktoré vlastní v spoločnosti SIXTA, a. s metódou vlastného imania. Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka. zaúčtovala účtovné prípady súvisiace s touto skutočnosťou.

Príklad: Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. vlastní 1 000 ks akcií v hodnote 5 000,- €/ks v akciovej spoločnosti SIXTA, a. s., čo predstavuje jej 100% podiel na základnom imaní spoločnosti. Na začiatku účtovného obdobia, teda k 1.1.2016 zaúčtovala účtovná jednotka začiatkový stav k účtu 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a. s. v sume 5 000 000,- € (5 000*1 000=5 000 000,- €). Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. sa rozhodla, že ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, teda k 31.12.2016, použije na ocenenie akcií metódu vlastného imania. Hodnota vlastného imania predstavovala v tom čase 6 000 000,- €. Postup výpočtu rozdielu medzi pôvodnou hodnotou akcií a novozistenou hodnotou akcií účtovaných na účte 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a. s. bude nasledovný: 6 000 000 – (1 000*5 000)=1 000 000,- €. Tento rozdiel v sume 1 000 000,- €, zaúčtuje účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. ako zvýšenie svojho 100% podielu na základnom imaní spoločnosti SIXTA, a. s. na analytickom účte 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a. s.

Tabuľka č. 20: Zaúčtovanie rozdielu hodnoty akcií pri oceňovaní metódou vlastného imania

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Začiatkový stav účtu 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a. s.	5 000 000,- €	061.004	701
IÚD	Zaúčtovanie zvýšenia 100% podielu na základnom imaní spoločnosti SIXTA, a. s.	1 000 000,- €	061.444	414.004

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na nasledujúcom príklade si ukážeme, ako účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zachytila vo svojom účtovníctve predaj akcií ocenených metódou vlastného imania, ku ktorým zaúčtovala v predchádzajúcom účtovnom období oceňovací rozdiel z precenenia.

Príklad: Vychádzajúc z predchádzajúceho príkladu, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. predala v nasledujúcom účtovnom období, teda v roku 2017, 40% akcií, ktoré boli v predchádzajúcom účtovnom období ocenené metódou vlastného imania. Akcie predala spoločnosti GIRA, a. s. Na začiatku účtovného obdobia 2017, účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovala začiatkový stav k účtu 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a. s. v sume 5 000 000,- €, začiatkový stav k analytickému účtu 061.444 – Zvýšený podiel na ZI v SIXTA, a. s. v sume 1 000 000,- € a začiatkový stav k účtu 414.004 – Oceňovacie rozdiely SIXTA a. s. v sume 1 000 000,- €. Keďže účtovná jednotka predala 40% akcií, ku ktorým bol účtovaný oceňovací rozdiel z precenenia v predchádzajúcom účtovnom období, účtovná jednotka musela tento oceňovací rozdiel znížiť o 40% predaných akcií v sume 400 000,- € ($40\% * 1\,000\,000 = 400\,000,-$ €). Následne zaúčtovala výnos z predaja 40% akcií v predajnej cene 7 000,- €/ks, počet akcií 400 ks, teda v sume 2 800 000,- € ($7\,000 * 400 = 2\,800\,000,-$ €) a súčasne vznik pohľadávky voči spoločnosti GIRA, a. s. za predané akcie. Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zaúčtovala úbytok 40% predaných akcií v ich pôvodnom ocenení 1 000,- €/ks, počet akcií 400 ks, teda v sume 400 000,- € ($1\,000 * 400 = 400\,000,-$ €). Následne jej zanikla pohľadávka voči spoločnosti GIRA, a. s., ktorá uhradila svoj záväzok voči spoločnosti ADÉNIA, a. s. prostredníctvom bankového účtu.

Tabuľka č. 21: Zaúčtovanie predaja akcií ocenených metódou vlastného imania, ku ktorým bol v predchádzajúcom účtovnom období zaúčtovaný oceňovací rozdiel z precenenia

Doklad	Text	Suma	MD	D
IÚD	Začiatkový stav účtu 061.004 – Podielové cenné papiere v SIXTA, a.s.	5 000 000,- €	061.004	701
IÚD	Začiatkový stav analytického účtu 061.444 – Zvýšený podiel na ZI v SIXTA, a. s.	1 000 000,- €	061.444	701
IÚD	Začiatkový stav účtu 414.004 – Oceňovacie rozdiely SIXTA, a.s.	1 000 000,- €	701	414.004
IÚD	Zrušenie oceňovacieho rozdielu z precenenia akcií (40% z 1 000 000,-=400 000,- €).	400 000,- €	414.004	061.444
IÚD	Predaj 40% akcií v predajnej cene 7 000,- €/ks, počet akcií 400 ks (7 000*400=2 800 000,- €).	2 800 000,- €	315	661
IÚD	Zaúčtovanie úbytku 40% predaných akcií v ich pôvodnom ocenení 1 000,- €/ks, počet akcií 400 ks (1 000*400=400 000,- €).	400 000,- €	561	061.004
VBÚ	Príjem peňazí za predané akcie od spoločnosti GIRA, a. s. na bankový účet.	2 800 000,- €	221	315

Zdroj: Vlastné spracovanie

Účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. zostavuje účtovnú závierku za rok 2017. Na nasledujúcich príkladoch si ukážeme, ako by účtovná jednotka vykázala majetkové cenné papiere, ktoré má vo svojom majetku a taktiež si ukážeme ako by vykázala výnosy a náklady, ktoré jej vznikli v súvislosti s týmito cennými papiermi, v závislosti od typu účtovnej jednotky.

Ak by účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. bola veľká účtovná jednotka a bola by prepojená s účtovnou jednotkou OBESA, a. s., pričom k 31.12.2017 by mala podielové cenné papiere v sume 50 000,- € a taktiež aj za bezprostredne predchádzajúce obdobie by mala tieto cenné papiere v sume 50 000,- €, tak v Súvahe Úč POD 1 – 01, by tieto cenné papiere vykázala na riadku č. 22. Zároveň by vo svojom majetku mala aj realizovateľné cenné papiere v sume 12 000,- € , ktoré by vykázala na riadku č. 24, čo by vyzeralo nasledovne.

Obrázok č.4: Vykazovanie podielových cenných papierov a realizovateľných cenných papierov vo veľkej účtovnej jednotke

Súvaha ÚČ POD 1 - 01						
AKTÍVA						
Ozna- čenie	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	Brutto - časť 1 (bežné ÚO)	Korekcia - časť 2 (bežné ÚO)	Netto (bežné ÚO)	Netto (bezprostredne predchádzajúce ÚO)
(a)	(b)	(c)	(1)	(1)	(2)	(3)
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r. 22 až r. 32)	21	62000			
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podieľy v prepojených účtovných jednotkách (061A, 062A, 063A) - /096A/	22	50000			
2.	Podielové cenné papiere a podieľy s podielovou účasťou okrem v prepojených účtovných jednotkách (062) - /096A/	23				
3.	Ostatné realizovateľné cenné papiere a podieľy	24	12000			

Zdroj: Vlastné spracovanie pomocou formuláru na stránka www.financnasprava.sk

Ak by naša fiktívna účtovná jednotka ADÉNIA, a. s. bola veľká účtovná jednotka a bola by prepojená s účtovnou jednotkou OBESA, a. s. a počas účtovného obdobia r. 2017 by prijala dividendy od prepojenej účtovnej jednotky OBESA, a. s. v sume 20 000,- €, tak vo Výkaze ziskov a strát Úč POD 2 – 01, by k 31.12.2017 prijaté dividendy vykázala na riadku č. 32 v sume 20 000,- €, čo by vyzeralo nasledovne.

Obrázok č.5: Vykazovanie výnosu vo forme dividend z podielových cenných papierov vo veľkej účtovnej jednotke

Výkaz ziskov a strát (ÚČ POD 2 - 01)					
Ozna- čenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť bežné účtovné obdobie	Skutočnosť bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
(a)	(b)	(c)	(1)	(2)	
**	Výnosy z finančnej činnosti spolu r. 30 + r. 31 + r. 35 + r. 39 + r. 42 + r. 43 + r. 44	29	20000		
VIII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30			
IX.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku súčet (r. 32 až r. 34)	31	20000		
IX.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov od prepojených účtovných jednotiek (665A)	32	20000		

Zdroj: Vlastné spracovanie pomocou formuláru na stránka www.financnasprava.sk

Na predchádzajúcich príkladoch sme si ukázali, ako sme v našej fiktívnej účtovnej jednotke ADÉNIA, a. s. zaúčtovali účtovné prípady týkajúce sa obstarania, zaradenia, predaja a vyradenia dlhodobých majetkových cenných papierov. Ukázali sme si, ako sme zaúčtovali náš nárok na dividendu a jej príjem na bankový účet. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka vznikli rozdiely medzi prvotným a následným ocenením cenných papierov, čo bolo nevyhnutné zachytiť aj v účtovníctve. Zaúčtovanie oceňovacích rozdielov vplýva aj na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky. V rámci tohto sme sa dozvedeli, že účtovná jednotka používa na zaúčtovanie majetkových cenných papierov analytické účty podľa emitenta. Ďalej sme si na príkladoch ukázali, ako by naša fiktívna účtovná jednotka vykázala dlhodobé majetkové cenné papiere v súvahe a v prípade prijatia dividend z týchto cenných papierov, ako by vo výkaze ziskov a strát vykázala výnosy z dlhodobých cenných papierov, v prípade veľkej účtovnej jednotky.

3.3 Odporúčania pre zmenu legislatívy majetkových cenných papierov

Právna úprava majetkových cenných papierov v podmienkach Slovenskej republiky je veľmi náročná a je tvorená veľkým množstvom rôznych zákonov a právnych predpisov, ktoré sa jeden na druhý odvolávajú a je nevyhnutné ich všetky sledovať a mať ich dobre naštudované, čo veľmi sťažuje orientovanie sa v tejto oblasti nie len osobám, ktoré sa o túto tému zaujímajú prvýkrát, ale aj osobám už zainteresovaných do tejto oblasti.

Legislatíva majetkových cenných papierov sa neustále mení a keďže rôzne oblasti danej problematiky sú upravené rôznymi právnymi predpismi, ako napríklad oceňovanie majetkových cenných papierov je upravené zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, alebo podmienky či postup prevodu akcií na iného majiteľa je upravený zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších predpisov, je nevyhnutné sledovať zmeny vo všetkých právnych predpisoch, ktoré upravujú majetkové cenné papiere. Tento postup je však zdĺhavý a náročný obzvlášť vtedy, ak sa nie veľmi často zaujímate o túto problematiku, pretože nie v každej účtovnej jednotke účtujeme o majetkových cenných papieroch, je to typické najmä pre tie väčšie účtovné jednotky, ako sú napríklad nadnárodné korporácie alebo akciové spoločnosti.

U nás, v Slovenskej republike, je spoločnosť s ručeným obmedzeným najčastejšou právnou formou podnikania a okrem tejto právnej formy je veľmi rozšírené aj podnikanie na základe živnostenského oprávnenia. Problematika majetkových cenných papierov však nie je bežná ani veľmi používaná pri týchto najčastejších formách podnikania na Slovensku a taktiež je aj veľmi náročná, a preto by bolo možno jednoduchšie, hlavne pre lepšie pochopenie a lepšiu orientáciu v tejto oblasti, navrhnúť, aby sa celá daná téma majetkových cenných papierov, ako napríklad obchodovanie, nakupovanie, oceňovanie, účtovanie, vykazovanie či celý rad ďalších úkonov s majetkovými cennými papiermi, zhrnula do jedného právneho predpisu, ktorý by všetko toto obsahoval a upravoval. Zjednodušila by sa tým orientácia, lebo by sme nemuseli sledovať zmeny v toľkých právnych predpisoch ako musíme teraz sledovať, ale stačilo by dohliadať len na zmeny v jednom právnom predpise.

Za veľký problém pokladáme aj to, že v každom zákone nachádzame odvolávku na iný zákon, ako napríklad v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorý stanovuje, že cenné papiere sa oceňujú aj k inému dňu počas účtovného obdobia, ak to vyžaduje osobitný predpis, nachádzame odvolávku na zákon č. 533/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a na zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách. Zjednotenie celej problematiky majetkových cenných papierov alebo aspoň toho najdôležitejšieho, čo sa tejto témy týka do jedného právneho predpisu by veľmi pomohlo každej zainteresovanej osobe.

Ďalším problémom, na ktorý sme chceli poukázať, je aj náročnosť používania správnych oceňovacích veličín. V súčasnosti, na ocenenie obstaraných majetkových cenných papierov používame obstarávaciu cenu alebo reálnu hodnotu, v závislosti od podmienok definovaných v zákone o účtovníctve, v tomto sme nenašli žiadny problém. Ten však nastáva napríklad pri predaji cenných papierov obstaraných od jedného emitenta, lebo v tomto prípade môžeme na ocenenie úbytku majetkových cenných papierov použiť okrem už spomínanej obstarávacej ceny a reálnej hodnoty, ocenenie zistené metódou váženého aritmetického priemeru alebo ocenenie metódou first in, first out (FIFO). Pri oboch metódach sa táto cena musí vypočítať, a aj keď spôsob jej výpočtu nie je zložitý, predať len by bolo jednoduchšie používať na ocenenie úbytku majetkových cenných papierov obstaraných od jedného emitenta, buď obstarávaciu cenu alebo reálnu hodnotu a ocenenie metódou váženého aritmetického priemeru a metódu FIFO v tomto prípade zrušiť.

Na záver tejto poslednej kapitoly by sme chceli stručne zhrnúť náš hlavný cieľ, ktorým bolo poskytnúť praktický pohľad na riešenú problematiku majetkových cenných papierov. Dozvedeli sme sa, že pri účtovaní obstarania majetkových cenných papierov používame kalkulačný účet 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku, resp. účet 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku, na ktorom účtujeme všetky náklady, ktoré súvisia s ich obstaraním. Uviedli sme, ako účtujeme ich zaradenie do majetku účtovnej jednotky, zobrazili sme si aj spôsob účtovania dividend z majetkových cenných papierov a taktiež sme si uviedli aj spôsob, akým by sme zaúčtovali ich predaj. Následne sme nadviazali na zobrazenie majetkových cenných papierov v súvahe mikro účtovnej jednotky i malej a veľkej účtovnej jednotky a nezabudli sme si opísať postup vykazovania vzniknutých nákladov a výnosov v súvislosti s majetkovými cennými papiermi vo výkaze ziskov a strát, ktorý je súčasťou účtovnej závierky účtovnej jednotky. K informáciám ohľadom majetkových cenných papierov, ktoré sme uviedli v súvahe a vo výkaze ziskov a strát, je potrebné doplniť skutočnosti, ktoré tieto predchádzajúce informácie dopĺňajú a to v poslednej súčasť účtovnej závierky, konkrétne v poznámkach. Na záver tejto poslednej kapitoly sme sa pokúsili vymyslieť odporúčania pre zmenu legislatívy v oblasti majetkových cenných papierov, ktorú tvorí viacero zákonov. Orientáciu v danej problematike by možno uľahčilo, keby existoval jeden zákon upravujúci len majetkové cenné papiere. Bolo by to jednoduchšie, lebo by sme nemuseli sledovať zmeny vo všetkých zákonoch, ktoré sa danej témy týkajú a taktiež by sme nemuseli riešiť odvolávanie jedného zákona na druhý. Toto sú však len naše odporúčania, ktoré zostávajú len v našich predstavách ako by to mohlo možno uľahčiť našu prácu, či orientáciu sa v danej oblasti, no žiaľ, zatiaľ takýto zákon upravujúci len majetkové cenné papiere naši zákonodarcovia vypracovať nechystajú. Problematika majetkových cenných papierov ako predmet účtovníctva v Slovenskej republike je veľmi náročná a preto sme sa rozhodli ju definovať zjednodušene, aby to pochopil každý koho táto téma zaujme.

Záver

V súčasnej dobe, investovanie do majetkových cenných papierov a podielov má narastajúcu tendenciu. Tento spôsob investovania peňažných prostriedkov je zaujímavý pre viacero účtovných jednotiek. Problematika cenných papierov je však komplikovaná. Je predmetom záujmu rôznych právnych noriem, opatrení a smerníc a dokonca je predmetom i nadnárodnej právnej úpravy.

Na začiatku oboznamovania sa s témou sme uviedli základnú definíciu cenných papierov a vysvetlili sme si, aké druhy majetkových cenných papierov poznáme a podrobnejšie sme si opísali akcie. Následne sme si vysvetlili problematiku účtovania majetkových cenných papierov a nadviazali sme na oblasť oceňovania a vykazovania týchto cenných papierov v účtovnej závierke. V ďalšej časti tejto práce sme sa zamerali na identifikáciu cieľov pre objasnenie tejto problematiky a uviedli sme aj zoznam všetkých metód použitých pri písaní práce. V poslednej kapitole, ktorú sme si rozdelili na 3 podkapitoly, sme si na príkladoch našej fiktívnej účtovnej jednotky ADÉNIA, a. s., vysvetlili spôsob, akým sme zaúčtovali obstaranie a predaj majetkových cenných papierov a taktiež sme nezabudli uviesť aj spôsob, akým sme zaúčtovali náš nárok na dividendu z majetkových cenných papierov a jeho príjem na bankový účet, lebo to je jeden z hlavných dôvodov, prečo majetkové cenné papiere obstarávame. Ďalej sme si ukázali, ako by naša fiktívna účtovná jednotka vykázala určité situácie týkajúce sa majetkových cenných papierov v účtovnej závierke v podmienkach Slovenskej republiky. Spôsob správneho vykazovania cenných papierov a podielov je upravený v právnom predpise, ktorým je opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 4455/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

Hlavným cieľom našej bakalárskej práce bolo objasniť problematiku účtovania, oceňovania a vykazovania majetkových cenných papierov, v nadväznosti na platnú slovenskú právnu úpravu. Keďže je táto téma náročná, rozhodli sme sa ju vysvetliť zjednodušene. Počas písania našej práce sme však narazili na zopár problémov, ktoré nám sťažovali dosiahnutie nášho cieľa – objasniť danú problematiku. Najväčším problémom bolo to, že téma majetkových cenných papierov nebola doposiaľ spracovaná ako jeden ucelený celok, z ktorého by sme mohli čerpať materiál. Potrebné informácie sme museli

hľadať vo viacerých knihách, zákonoch či odborných článkoch, čo nám zobralo veľa času. Keď sme získavali informácie z jedného zákona, natrafili sme v ňom na odvolávku na druhý zákon, s týmto sme mali tiež problém, lebo sme sa museli vedieť zorientovať v oboch zákonoch a získať z nich potrebné informácie. Pri objasňovaní problematiky oceňovania úbytku majetkových cenných papierov sme zistili, že na ocenenie úbytku týchto cenných papierov môžeme použiť okrem obstarávacej ceny a reálnej hodnoty, čo považujeme za správne a rozumné, aj ocenenie zistené metódou váženého aritmetického priemeru alebo ocenenie metódou first in, first out (FIFO), čo považujeme za komplikované a nenachádzame v tom žiadny význam, pri použití týchto dvoch oceňovacích metód.

Zoznam použitej literatúry:

Knižné publikácie:

- [1.] MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2016. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava: IURA EDITION 2016. ISBN: 978-80-8168-405-0.
- [2.] SOUKUPOVÁ, B. a kol. 2008. Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: SÚVAHA, 2008. ISBN 978-80-89265-08-4.
- [3.] ŠLOSÁROVÁ, A. – ŠLOSÁR, R. 2006. Cenné papiere a podiely v účtovníctve. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2006. ISBN 80-8078-125-7.

Odborné články:

- [4.] KALETOVÁ, V. Cenné papiere od A po Z. In: Daňový a účtovný poradca podnikateľa: Poradca podnikateľa. Žilina: 2002, č. 15, s. 145-189. ISSN: 1335-0897.
- [5.] ŠLOSÁROVÁ, A. - ŠLOSÁR, R. In: Identifikácia, oceňovanie a účtovanie cenných papierov v účtovníctve podnikateľov. Bratislava: SÚVAHA, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 291-304. ISSN: 1335-2024.

Právne normy:

- [6.] opatrenia Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.
- [7.] Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.
- [8.] Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- [9.] Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.
- [10.] Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.